

คอลัมน์ “หอคอยส่องโลก”

ผู้จัดการรายสัปดาห์ 10-16 กุมภาพันธ์ 2540

Andrew Lloyd Webber

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

ผมเป็นแฟนของ แอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ (Andrew Lloyd Webber) พอๆ กับที่เป็นแฟนของจูเลียน ลอยด์ เว็บเบอร์ (Julian Lloyd Webber) ชนิดที่ติดตามและสะสมผลิตภัณฑ์ของศิลปินคู่นี้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุดังนี้ เมื่อภาพยนตร์เรื่อง *Evita* (1996) เข้าฉายในเมืองไทย ผมจึงไม่ยอมพลาดการชมภาพยนตร์เรื่องนี้

ผมรู้จักผลงานของแอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ ครั้งแรกเมื่อได้ชมภาพยนตร์เรื่อง *Jesus Christ Superstar* (1974) เวลานั้นผมกลับจากการศึกษาต่อในประเทศอังกฤษแล้ว ในยุคสมัยที่ผมยังเป็นนักเรียนในประเทศอังกฤษนั้น ละครเพลงที่เลื่องลือชื่อได้แก่ *Hair* และ *O Calcutta* ผมไม่มีโอกาสชมละครเหล่านี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะค่าชมแพงและต้องเสียเวลาของตัวยาวนาน แต่ส่วนสำคัญยิ่งกว่าเป็นเพราะการเรียนที่ลุ่มลึกคดๆกลาน ในเวลานั้น (2512-2515) ผมไม่เคยได้ยินชื่อแอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ อาจเป็นเพราะกำลังตัดจรรยาวิชาและสะสมเพลงคลาสสิก

ละครเพลงร่วมสมัยโดยพื้นฐานแล้วมิได้แตกต่างจากอุปรากร (Opera) เพราะเป็นการเล่าเรื่องราวโดยอาศัยดนตรีและการร้องเป็นสื่อ แต่ถ้าจะเปรียบเทียบให้เที่ยงตรงแล้ว ก็ใกล้เคียงกับจุลอุปรากร (Operetta) มากกว่า ในความหมายที่ว่า จุลอุปรากรเป็น Light Opera

สายพันธุ์ของอุปรากรและจุลอุปรากร ซึ่งมีมาแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16 สืบเนื่องต่อมาถึงศตวรรษที่ 20 ดังจะเห็นได้จากผลงานของฟรานส์ เลฮาร์ (Franz Lehar, 1870-1948) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *The Merry Widow* (1905) และผลงานของซิกมันด์ รอมเบิร์ก (Sigmund Romberg, 1887-1951) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *The Student Prince* (1924) และ *The Desert Song* (1926) สำเนียงดนตรียุโรปปรากฏในผลงานเหล่านี้อย่างแจ่มชัด

แต่ละครเพลงร่วมสมัยมักจะมีสำเนียงดนตรีพื้นบ้านและเป็นสำเนียงร่วมสมัย ละครเพลงอเมริกันมักจะมีสำเนียงดนตรีแจ๊สและสำเนียงดนตรีพื้นเมืองอื่นๆ ดังจะเห็นได้จาก ผลงานของเจโรม เคิร์น (Jerome Kern, 1885-1945) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *Show Boat* (1927) ผลงานของโคล พอร์ตเตอร์ (Cole Porter, 1893-1964) ผลงานของยอร์จ เกร์ชวิน (George Gershwin, 1898-1937) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *Porgy and Bess* (1934/1935) ผลงานของ เลียวนาร์ด เบิร์นส์ไตน์ (Leonard Bernstein, 1918-1990) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *West Side Story* (1957) ผลงานของเฟรดเดอริก โลว (Frederick Loewe, 1901-1988) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *Paint Your Wagon* (1951) งานของริชาร์ด ร็อดเจอร์ส (Richard Rodgers, 1902-1979) ที่มีสำเนียง ดนตรีพื้นเมืองอย่างแจ่มชัดปรากฏใน *Connecticut Yankee* (1927) และ *Oklahoma* (1943)

ผลงานของแอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ถือได้ว่าเป็น Rock Opera เพราะมีสำเนียง ดนตรีร็อกอย่างชัดเจน ผู้คนในยุค Baby Boomer หรือ Generation X ซึ่งเติบโตมากับวัฒนธรรม ร็อกแอนด์โรลล์ จึงชื่นชอบผลงานของแอนดรูว์ อุปรากรร็อกเรื่องแรกของแอนดรูว์ ก็คือ *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat* (1968) ซึ่งต่อมา Jason Donovan นำเพลงใน อุปรากรร็อกเรื่องนี้มาร้องออกอัลบั้มต่างหาก เมื่อ *Jesus Christ Superstar* แสดงครั้งแรกในปี 2513 มีนักดนตรีร็อกมาร่วมเล่นดนตรีจำนวนมาก งานชิ้นสำคัญนอกจากนี้ ได้แก่ *Cats* (1981) [ซึ่งเขียนจากกวีนิพนธ์เรื่อง *Old Possum's Book of Practical Cats* ของ T.S. Eliot] *Song and Dance* (1982), *Starlight Express* (1984), *The Phantom of the Opera* (1986), *Aspects of Love* (1989) และ *Sunset Boulevard* (1993)

แอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ เป็นบุตรของนายวิลเลียม เซาท์คอมบ์ ลอยด์ เว็บเบอร์ (William Southcombe Lloyd Webber) และนางยีน จอห์นสตัน (Jean H. Johnstone) เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2491 (ในขณะที่จูเลียนน้องชายเกิดในปี 2494) ในวัยเด็กศึกษาใน โรงเรียนชั้นดีอย่าง Westminster School แล้วไปศึกษาต่อที่วิทยาลัยไมดแลน (Magdalene College) มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด จนจบปริญญาตรี จากนั้นก็เข้าเรียนใน Royal College of Music โดยที่ จูเลียนตามหลังเข้าไปในสถาบันเดียวกันในเวลาต่อมา พี่น้องตระกูลลอยด์ เว็บเบอร์คู่นี้ได้รับ อิทธิพลอย่างมากจากบิดา ซึ่งเป็นครูสอนดนตรี

ในขณะที่แอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์เป็นนักแต่งเพลง จูเลียน ลอยด์ เว็บเบอร์เป็น นักเชลโล แม้ว่าจูเลียนเริ่มแสดงดนตรีครั้งแรกในปี 2515 และมีโอกาสเดินทางไปแสดงดนตรี ในประเทศต่างๆเกือบทั่วโลก แต่ผลงานแผ่นเสียง/เทปคาสเซตต์ มีไม่มาก จึงไม่เป็นที่รู้จักมาก

เท่าแอนดรูว์ กระนั้นก็ตาม จูเลียนมีฝีมือเก่งกาจในการเล่นเชลโล่ จน Jaquin Rodrigo นักแต่งเพลงชาวสเปนถึงกับแต่ง Cello Concerto ให้จูเลียนบรรเลงในปี 2524

ศิลปินพี่น้องคู่นี้มีชีวิตสมรสที่ไม่ราบรื่นนัก จูเลียนหย่าร้างกับภรรยาคนแรก (Celia M. Ballantyne) และกำลังอยู่กับภรรยาคนที่สอง (Zohra Mahmud Ghazi) ส่วนแอนดรูว์นั้นแล้วผ่านการแต่งงานมาแล้ว 3 ครั้ง บิดามารดาของคนทั้งสองต้องแยกกันอยู่ในบั้นปลายความไร้เสถียรภาพในชีวิตสมรสอาจเกิดจากภูมิหลังทางครอบครัว

ภรรยาคนที่สองของแอนดรูว์ คือ ซาราห์ ไบรท์แมน (Sarah Brightman) เป็นนักร้องที่ร่วมงานละครของแอนดรูว์นับตั้งแต่เรื่อง *Cats* (1981) ขณะนั้นซาราห์มีอายุเพียง 19 ปี ความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองมีส่วนทำให้แอนดรูว์หย่าภรรยาคนแรก (Sarah Jane Tudor) หลังจากที่ใช้ชีวิตสมรสรวมกันถึง 12 ปี (2514-2526) ซาราห์ ไบรท์แมนมีบทบาทในการแสดงนำละครเรื่อง *Requiem Mass* (1985), *The Phantom of the Opera* (1986) และ *Aspects of Love* (1989) แม้ว่าคนทั้งสองจะตกลงหย่าขาดจากกันในปี 2533 หลังจากที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันมา 6 ปี (2527-2533) แต่ก็ยังมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เมื่อซาราห์ ไบรท์แมนนำเพลงของแอนดรูว์มาออกเทปคาสเซ็ทต์ อันได้แก่ *Sarah Brightman Sings the Music of Andrew Lloyd Webber* (The Really Useful Group Ltd., 1992) และ *Surrender : The Unexpected Songs* (The Really Useful Group, 1995) แอนดรูว์เขียนคำนำให้แก่อัลบั้มทั้งสอง พร้อมทั้งยกย่องความสามารถในการร้องเพลงและคุณภาพเสียงของเธอ แอนดรูว์กล่าวว่า การยกย่องนี้เป็นไปโดยไม่รู้สึกตะขิดตะขวงใจ เพราะบัดนี้เธอมิใช่ภรรยาของเขาอีกต่อไปแล้ว ไม่ต้องสงสัยเลยว่าซาราห์ ไบรท์แมนมีส่วนเผยแพร่ผลงานของแอนดรูว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา

นักแต่งเพลงประกอบละครนั้นต้องมีคนเขียนคำร้องร่วมงาน นักแต่งเพลงบางคนจับคู่กับนักเขียนคำร้องชนิดเป็นคู่เป็นคู่ตาย ขอให้ดูตัวอย่างยอร์จ เกิร์ชวินกับไอรา (Ira Gershwin) ผู้เป็นพี่ ริชาร์ด ร็อดเยอร์สเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งอันสมควรศึกษา งานในระยะแรกของเขาอาศัยลอเรนส์ ฮาร์ท (Lorenz Hart) เป็นผู้เขียนคำร้อง ตั้งแต่ *The Girl Friend* (1926) จนถึง *Pal Joey* (1940) ต่อเมื่อฮาร์ทถึงแก่กรรมแล้ว ร็อดเยอร์สจึงหันไปจับคู่กับออสการ์ แฮมเมอร์สไตน์ที่สอง (Oscar Hammerstein II) และได้ร่วมกันผลิตละครเพลงที่รู้จักกันดีจำนวนมาก ดังเช่น *Oklahoma!* (1943), *Carousel* (1945), *Allegro* (1947), *South Pacific* (1949), *The King and I* (1951), *Flower Drum Song* (1958) และ *The Sound of Music* (1959) เมื่อแฮมเมอร์สไตน์ถึงแก่กรรม ร็อดเยอร์สหันไปร่วมงานกับสตีเฟน ซอนด์ไฮม์ (Stephen Soundheim) เป็นครั้งเป็นคราว

แอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ใช้คนเขียนเนื้อร้องค่อนข้างเปลือง งานที่สร้างชื่อเสียงให้เขาในระยะแรก แอนดรูว์ได้ทีม ไรส์ (Tim Rice) เป็นคนเขียนคำร้อง ดังเช่น *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat* (1968), *Jesus Christ Superstar* (1970) และ *Evita* (1976) แต่หลังจากนั้นทั้งสองคนมิได้ร่วมทำงานใหญ่ด้วยกัน แอนดรูว์หันไปร่วมงานกับนักเขียนคำร้องคนอื่น เริ่มด้วยอลัน ไอค์บอร์น (Alan Ayckbourn) ใน *Jeeves* (1975) ดอน แบล็ก (Don Black) ใน *Tell Me on a Sunday* (1980) และ *Cats* (1982) ริชาร์ด สติลโก (Richard Stilgoe) ใน *Starlight Express* (1984) ส่วน *The Phantom of the Opera* (1986) ริชาร์ด สติลโก และชาร์ลส์ ฮาร์ท (Charles Hart) เป็นผู้แต่งเนื้อร้อง ดอน แบล็กกลับมาช่วยแอนดรูว์ร่วมกับชาร์ลส์ ฮาร์ทใน *Aspects of Love* (1989) ทำายที่สุด *Sunset Boulevard* (1993) ใช้คนแต่งคำร้องหลายคน ดอน แบล็ก ชาร์ลส์ ฮาร์ท และคริสโตเฟอร์ แฮมป์ตัน (Christopher Hampton)

ไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดว่า แอนดรูว์และทีม ไรส์มีความขัดแย้งในเรื่องใด ตามปกติ นั้น นักแต่งคำร้องเป็นเบียร์รองบ่อนให้นักแต่งทำนองอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการสร้างภาพยนตร์เรื่อง *Evita* (1996) ทั้งสองคนกลับมาร่วมงานกันอีกครั้ง คราวนี้ได้ร่วมกันแต่งเพลง You Must Love Me ประกอบภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยทีมได้ปรากฏครั้งที่ยังเป็นละคร ในช่วงที่ทีม ไรส์มิได้ร่วมงานกับแอนดรูว์นั้น เขาก็ได้ไต่เต้าสร้างชื่อเสียงและกวาดรางวัลด้านดนตรีหลายรางวัลงานที่โดดเด่นได้แก่ เพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง *Aladdin* และ *The Lion King* บัดนี้ บริษัท Rhino Records กำลังออกอัลบั้ม *Tim Rice Collection : Stage and Screen Classics* ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในโลกปัจจุบัน นักแต่งคำร้องสามารถผงาดขึ้นมาได้ แม้จะยังคงเป็นรองนักแต่งทำนองก็ตาม

แอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ประสบความสำเร็จในชีวิตนักแต่งเพลง โดยได้รับรางวัลจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น Tony Award, Drama Desk Award, Grammy Award และ Grammy Living Legend ทำายที่สุด เขาได้รับบรรดาศักดิ์เป็น Sir Andrew Lloyd Webber ในปี 2535

เซอร์แอนดรูว์เพิ่งมีอายุ 49 ปี หากไม่ด่วนถึงแก่กรรมเสียก่อน ยังคงสามารถผลิตอุปรากร/ละครเพลงได้อีกหลายเรื่อง

ข้อมูลเกี่ยวกับ Andrew Lloyd Webber

<u>ชาตะ</u>	22 มีนาคม 2491
<u>บิดา</u>	Dr. William Southcombe Lloyd Webber
<u>มารดา</u>	Jean H. Johnstone
<u>การศึกษา</u>	Westminster School Magdalene College, Oxford University Royal College of Music
<u>ชีวิตสมรส</u>	1. Sarah Jane Tudor 2514-2526 มีบุตรชาย 1 คน และธิดา 1 คน 2. Sarah Brightman 2527-2533 3. Madeleine Astrid Gurdon 2534-ปัจจุบัน บุตรชาย 2 คน
<u>อุปรากร/ละครเพลง</u>	1. Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat (2511) 2. Jesus Christ Superstar (2513) 3. Jeeves (2518) 4. Evita (2519/2521) 5. Tell Me on a Sunday (2522/2525) 6. Cats (2524) 7. Song and Dance (2525) 8. Starlight Express (2527) 9. The Phantom of the Opera (2529) 10. Aspects of Love (2532) 11. Sunset Boulevard (2536)
<u>ดนตรี</u>	1. Variations (2521) เพลงบรรเลงสำหรับเชลโล่ แต่งให้จูเลียโน ลอยด์ - เว็บบเอร์ บรรเลง

2. Requiem Mass (2528)

เพลงประกอบภาพยนตร์

1. Gumshoe (2514)
2. The Odessa File (2517)
3. Jesus Christ Superstar (2517)
4. Evita (2539)

รางวัลที่ได้รับ

1. Tony Award ปี 2523 ปี 2526 (2 รางวัล) และปี 2531
2. Drama Desk Award ปี 2514 ปี 2523 (2 รางวัล) ปี 2526 และปี 2531 (2 รางวัล)
3. Grammy Award ปี 2523 (2 รางวัล) ปี 2526 และ ปี 2528
4. Grammy Living Legend ปี 2532

บรรดาศักดิ์

Sir Andrew Lloyd Webber ปี 2535